

Oponentský posudek diplomové práce

Název práce: Zájmy mladšího školního věku a pubescentů v kontextu hodnotové orientace a využívání volného času
Autor: Veronika Rodová
Posudek vypracoval: PaedDr. Petr Bauman

Diplomová práce je věnována problematice zájmů dětí mladšího školního věku a pubescentů v souvislosti s otázkami hodnotové orientace a využívání volného času.

Práce je členěna do sedmi kapitol. První dvě kapitoly jsou věnovány vývojově-psychologické charakteristice mladšího a staršího školního věku, třetí kapitola pak mapuje problematiku zájmů a činností odpovídajících uvedeným věkovým skupinám. Čtvrtá kapitola je věnována tématu hodnot a hodnotové orientace se zvláštním zřetelem k hodnotě volného času a volnočasových aktivit. Pátá a šestá kapitola pak navazují představením některých výzkumů využívání volného času u vybraných věkových skupin a ilustrací nabídky volnočasových aktivit na příkladu zájmových kroužků nabízených DDM Pelhřimov ve školním roce 2007-08. Práci uzavírá kapitola věnovaná médiím (televize, rozhlas, počítače a internet) a k nim se vážícím problematickým až patologickým formám využívání volného času.

Jazyková a formální stránka práce, použité zdroje

Práce je psána čtivým a živým jazykem, celkem jsem zaznamenal přibližně dvacet jazykových chyb (zejména ve psaní čárek v souvětích). Stylistika práce je celkově na velmi dobré úrovni. Po stránce formální úpravy je práce pečlivá, pouze v anglickém abstraktu chybí uvedení názvu práce. V seznamu použitých zdrojů je uvedeno 40 položek. Formální požadavky kladené na rozsah diplomové práce byly splněny nadstandardně.

Obsahová stránka práce

Práce působí kompaktním a uspořádaným dojmem. Její koncepce je vystavěna logicky a přehledně. Závažnější obsahové nedostatky jsem neshledal, pouze ve dvou případech se domnívám, že si autorka neudržela náležitý kritický odstup od literatury, z níž čerpala:

- na str. 84 se hovoří o technických prostředcích znemožňujících dětem sledovat nevhodné TV pořady, přičemž práce s odvoláním na 10 let starý zdroj tvrdí, že „u nás podobný systém zatím neexistuje“, toto tvrzení samozřejmě již neplatí;
- na str. 87 se uvádí, že „počet lidí, kteří jsou dnes připojeni na internet, není znám, ale odhaduje se asi na 35 milionů lidí na celém světě“; nejenže existují poměrně přesné statistiky, ale tyto statistiky uvádějí aktuální číslo 1,4 miliardy uživatelů internetu (např. pouze v Africe, kde má k internetu přístup pouze 5,3% populace, toto procento odpovídá 51 milionům uživatelů), viz www.internetworldstats.com.

Níže nabízím několik dílčích poznámek (námětů k diskusi), ke kterým by se mohla diplomandka vyjádřit v průběhu obhajoby.

1) Na str. 68 se uvádí zjištění, že nejvíce času u počítače tráví jedináčci a děti z velmi početných rodin. Je možné tuto na první pohled zdánlivě paradoxní skutečnost nějak objasnit?

2) Kapitola 5.4.4. uvádí některá zjištění týkající se času, který děti tráví přípravou do školy, např. že 2/3 školáků se přípravě věnuje denně. Bylo by zajímavé uvést (dohledat), kolik času tito školáci domácí přípravě věnují. V pedagogické literatuře se běžně uvádí, že rodiče se k zatěžování žáků domácí přípravou často staví rezervovaně až odmítavě. Vzhledem ke svému oboru studia (učitelství náboženství a etiky) by se mohla diplomandka vyjádřit k tomu, jakou roli domácí přípravy spatřuje v náboženské výchově, dále pak zda domácí přípravu chápe jako příklad rozvojové funkce volného času, nebo ji do sféry volného času vůbec neřadí.

3) Mohlo by být zajímavé pokusit se v návaznosti na šestou kapitolu (Aktivity DDM Pelhřimov) uvést, nakolik nabídka zájmových kroužků (a případně neotevření některých z nich pro nízký počet zájemců) koresponduje se zjištěními širších výzkumů zabývajících se zájmy dětí.

Práce splňuje všechny požadavky kladené na diplomovou práci; vzhledem k tomu, že žádný z výše uvedených nedostatků nepovažuji za zásadní, **doporučuji** ji k obhajobě.

V Českých Budějovicích, 26. května 2008.

